

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَالَّذِي يُرِيهِمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۶۳۱۱۹

۱۲۸۱ / ۲۲ / ۱۲

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
آموزش مدارک پزشکی

موضوع :

مطالعه تطبیقی کاربرد طبقه بندی های بین المللی بیماری ها و

راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی در مراکز

روانپزشکی مستقر در تهران ، ۱۳۸۰

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر نادر خالصی

استاد مشاور:

سرکار خانم دکتر مریم احمدی

پژوهش و نگارش از:

منصوره ناسوقی

بهمن ۱۳۸۰

۳۴۱۶۹

روزنامه‌های آرکائیوی ایران
توسعه و انتشار

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی

بسمه تعالی

۱۰۹۱ ۱۳۶۱/۵۶

پیوسته

از تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۷
تا تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۷

تصویب نامه پایان نامه کارشناسی ارشد

بدینوسیله اعلام می نماید جناب آقای دکتر سیدجمال الدین دینی

پایان نامه خود را تحت عنوان "مطالعه تطبیقی کاربرد طبقه بندی هان

زین الحلقی به جا ریبا و راه های تشخیصی و آماری اختلالات روانی در مراکز روان پزشکی مستقر در تهران ۱۳۸۵"

در تاریخ ۸۵/۱۱/۱۷ به عنوان آخرین شرط دریافت درجه کارشناسی ارشد به هیئت علمی

این دانشکده ارائه نموده و مورد قبول واقع شد / م

دکتر سیدجمال الدین دینی

رئیس دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی

استاد راهنما: جناب آقای دکتر سیدجمال الدین دینی

استاد مشاور: سرکار خانم مریم زین العابدین

مشاور آماری:

استاد داور: سرکار خانم سیدفاطمه حسینی

آدرس - خیابان ولی عصر (عج) بالاتر از ظفر نیش خیابان، هیپداک بهرامی پلاک ۱

تلفن - ۸۰۸۸۸۲۹ - ۸۰۸۸۲۶۳ - ۲۲۲۵۹۹۰

المی خورہ ای آگاہیہ بخش

رہم بنمای و بر گمراہیہ بخش

ز دانش گوهر پاکم بر افروز

چراغ چشم ادراکم بر افروز

حالم را چشمہ نور یقین ساز

درین تاریکیہ باریکے بین ساز

مناجات نامہ ملک الشعراء، طالب آملی

پاسپاس پی کرانز

استاد ارجمند جناب آقای دکتر نادر خالصی ، معاونت محترم آموزش
دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی و استاد راهنما

و استاد ارجمند سرکار خانم دکتر مریم احمدی ، استاد مشاور
که با رهنمود های آگاهانه و موثر خود پژوهش حاضر را اعلا نمودند.

و با تشکر از سرکار خانم اخلاقی که داوری این پایان نامه را تقبل
فرمودند .

و با تشکر و قدردانی از کلیه عزیزانی که مساعدت و همکاری خویش را
دریغ ننموده اند .

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
الف.....	سیاس
ب.....	تشکر
ت.....	فهرست جداول
د.....	فهرست نمودارها
۱.....	چکیده
فصل اول: معرفی پژوهش	
۳.....	۱-۱- مقدمه
۷.....	۱-۲- بیان مسأله
۱۳.....	۱-۳- اهمیت پژوهش
۱۶.....	۱-۴- اهداف پژوهش
۱۶.....	۱-۴-۱- هدف آرمانی
۱۶.....	۱-۴-۲- هدف اصلی
۱۶.....	۱-۴-۳- اهداف ویژه
۱۸.....	۱-۵- پیش فرض ها
۱۹.....	۱-۶- سؤالات پژوهش
۲۰.....	۱-۷- روش پژوهش

عنوان

صفحه

۸-۱- دامنه پژوهش ۲۰

۹-۱- امکانات پژوهش ۲۱

۱۰-۱- محدودیت‌های پژوهش ۲۱

۱۱-۱- مفاهیم ۲۲

فصل دوم: مروری بر مطالعات مربوط / سابقه تاریخی / چارچوب نظری

۱-۲- سابقه تاریخی ۲۹

۱-۱-۲- تاریخچه بهداشت روانی در جهان ۲۹

۲-۱-۲- تاریخچه بهداشت روانی در ایران ۳۵

۳-۱-۲- تاریخچه مراقبت بهداشت روانی در ایالات متحده ۳۸

۴-۱-۲- سابقه تاریخی راهنماهای تشخیصی و آماری اختلالات روانی ۴۲

۵-۱-۲- سابقه تاریخی طبقه‌بندی‌های بین‌المللی بیماری‌ها ۴۴

ICD-۱-۵-۱-۲ ..... ۴۴

CDDG-۲-۵-۱-۲ ..... ۴۷

DCR-۳-۵-۱-۲ ..... ۵۰

۲-۲- مبانی نظری پژوهش ۵۳

۱-۲-۲- تعریف بهداشت روانی ۵۳

۲-۲-۲- تعریف اختلال روانی ۵۶

عنوان

صفحه

۳-۲-۲- محتویات پژوهش‌های بهداشت روانی در ایالات متحده	۵۸
۴-۲-۲- برنامه درمان در مراقبت‌های بهداشت روانی در ایالات متحده	۶۰
۵-۲-۲- کدگذاری تشخیصی اختلالات روانی و مسئولیت کدگذاران در ایالات متحده	۶۲
DSM-۶-۲-۲	۶۴
DSM-I-۱-۶-۲-۲	۶۴
DSM-II -۲-۶-۲-۲	۶۵
DSM-III -۳-۶-۲-۲	۶۶
DSM-III-R -۴-۶-۲-۲	۶۷
DSM-IV -۵-۶-۲-۲	۸۰
DSM-IV-PC -۶-۶-۲-۲	۱۱۶
۷-۲-۲- ساختار طبقه بندی‌های بین‌المللی بیماری‌ها	۱۲۳
ICD-10-۱-۷-۲-۲	۱۲۳
CDDG -۲-۷-۲-۲	۱۲۴
DCR-10-۳-۷-۲-۲	۱۲۶
۸-۲-۲- سایر متون در زمینه اختلالات روانی	۱۳۸
۳-۲-۳- مروری بر مطالعات انجام شده	۱۳۹
۱-۳-۲- در ایران	۱۳۹

۱۲۲..... ۲-۳-۲- درجهان

فصل سوم : مراحل انجام پژوهش

۱۵۲..... ۱-۳- نوع مطالعه

۱۵۲..... ۲-۳- جامعه پژوهش

۱۵۳..... ۳-۳- نمونه پژوهش

۱۵۳..... ۴-۳- محیط پژوهش

۱۵۴..... ۵-۳- روش گردآوری دادهها

۱۵۴..... ۶-۳- ابزارهای گردآوری دادهها

۱۵۶..... ۱-۶-۳- اعتبار ابزار گردآوری دادهها

۱۵۶..... ۲-۶-۳- ثبات ابزار گردآوری دادهها

۱۵۷..... ۷-۳- روش تجزیه و تحلیل دادهها

۱۵۷..... ۸-۳- ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: تحلیل یافته ها و نتیجه گیری

۱۵۹..... ۱-۴- تحلیل یافته ها

۲۲۷..... ۲-۴- نتیجه گیری

صفحه

عنوان

فصل پنجم: خلاصه پژوهش

۲۴۱ ..... ۱-۵- خلاصه نتایج حاصله

۲۵۱ ..... ۲-۵- پیشنهادات پژوهشگر

۲۵۳ ..... ۳-۵- پیشنهادات برای پژوهش‌های آتی

منابع

۲۵۴ ..... منابع فارسی

۲۵۹ ..... منابع انگلیسی

پیوست‌ها

۲۶۵ ..... پرسشنامه (۱)

۲۶۵ ..... پرسشنامه (۲)

۲۷۵ ..... چکیده انگلیسی

فهرست جداول

- جدول ۱-۴- توزیع اساتید بالینی در مراکز روانپزشکی به تفکیک دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۰
- جدول ۲-۴- توزیع فراوانی اساتید بالینی به تفکیک سن در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۲
- جدول ۳-۴- توزیع فراوانی اساتید بالینی به تفکیک جنس در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۳
- جدول ۴-۴- توزیع فراوانی اساتید بالینی به تفکیک سابقه کار در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۴
- جدول ۵-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱ پرسشنامه (۱) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۵
- جدول ۶-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲ پرسشنامه (۱) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۶
- جدول ۷-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۳ پرسشنامه (۱) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۷
- جدول ۸-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۴ پرسشنامه (۱) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۸
- جدول ۹-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۵ پرسشنامه (۱) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۶۹
- جدول ۱۰-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۶ پرسشنامه (۱) در مراکز

- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۰
- جدول ۱۱-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۷ پرسشنامه (۱) در مراکز
روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۱
- جدول ۱۲-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۸ پرسشنامه (۱) در مراکز
روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۲
- جدول ۱۳-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۹ پرسشنامه (۱) در مراکز
روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۳
- جدول ۱۴-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۰ پرسشنامه (۱) در
مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۴
- جدول ۱۵-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۱ پرسشنامه (۱) در
مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۵
- جدول ۱۶-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۲ پرسشنامه (۱) در
مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۶
- جدول ۱۷-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۳ پرسشنامه (۱) در
مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۷۸
- جدول ۱۸-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۴ پرسشنامه (۱) در
مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۸۰
- جدول ۱۹-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۵ پرسشنامه (۱) در
مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۱۸۱
- جدول ۲۰-۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۶ پرسشنامه (۱) در

- ۱۸۳..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۱- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۷ پرسشنامه (۱) در
- ۱۸۵..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۲- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۸ پرسشنامه (۱) در
- ۱۸۶..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۳- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۱۹ پرسشنامه (۱) در
- ۱۸۸..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۴- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲۰ پرسشنامه (۱) در
- ۱۸۹..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۵- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲۱ پرسشنامه (۱) در
- ۱۹۰..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۶- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲۲ پرسشنامه (۱) در
- ۱۹۱..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۷- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲۳ پرسشنامه (۱) در
- ۱۹۲..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۸- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲۴ پرسشنامه (۱) در
- ۱۹۳..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۲۹- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲۵ پرسشنامه (۱) در
- ۱۹۴..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۴-۳۰- توزیع فراوانی پاسخ اساتید بالینی به پرسش ۲۶ پرسشنامه (۱) در

- ۱۹۵ ..... مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- جدول ۳۱-۴- توزیع کدگذاران در مراکز روانپزشکی به تفکیک دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران - ۱۳۸۰
- ۱۹۶ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۲-۴- توزیع فراوانی کدگذاران به تفکیک سن در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۱۹۸ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۳-۴- توزیع فراوانی کدگذاران به تفکیک جنس در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۱۹۹ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۴-۴- توزیع فراوانی کدگذاران به تفکیک میزان تحصیلات در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۲۰۰ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۵-۴- توزیع فراوانی کدگذاران به تفکیک سابقه کار در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۲۰۱ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۶-۴- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱ پرسشنامه (۲) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۲۰۲ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۷-۴- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۲ پرسشنامه (۲) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۲۰۳ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۸-۴- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۶ پرسشنامه (۲) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۲۰۴ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۳۹-۴- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۷ پرسشنامه (۲) در مراکز روانپزشکی - ۱۳۸۰
- ۲۰۵ ..... ۱۳۸۰
- جدول ۴۰-۴- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۸ پرسشنامه (۲) در مراکز

- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۰۶
- جدول ۴-۴۱- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۹ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۰۷
- جدول ۴-۴۲- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۰ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۰۸
- جدول ۴-۴۳- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۱ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۰۹
- جدول ۴-۴۴- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۲ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۱۱
- جدول ۴-۴۵- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۳ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۱۳
- جدول ۴-۴۶- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۴ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۱۴
- جدول ۴-۴۷- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۵ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۱۵
- جدول ۴-۴۸- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۶ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۱۷
- جدول ۴-۴۹- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۷ پرسشنامه (۲) در مراکز
- روانپزشکی - ۱۳۸۰ ..... ۲۱۸
- جدول ۴-۵۰- توزیع فراوانی پاسخ کدگذاران به پرسش ۱۸ پرسشنامه (۲) در مراکز